

РЕШЕНИЕ

№ 5743

гр. София, 22.10.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 19 състав, в публично заседание на 14.10.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Доброслав Руков

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Емил Георгиев, като разгледа дело номер **7610** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 87 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/, във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Делото е образувано по жалба на М. Д., гражданин на И. срещу Решение № 1796/29.07.2020 г. на Председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС, с което на основание чл. 70, ал. 1, т. 1, във връзка с чл. 13, ал. 1, т. 2 и т. 3 от ЗУБ е отхвърлена молбата за предоставяне статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се сочи, че оспореният акт е издаден в противоречие с материалния закон. Твърди се, че административният орган е изложил бланкетни мотиви, като не е обсъдил събраните доказателства и не е взел предвид обстоятелството, че ситуацията с правата на малцинствата, религиозните и човешките права в И. буди сериозна тревога. Дори в приложените по преписката справки, изготвени от самия административен орган се съдържат данни в тази насока. Цитирани са извадки от общодостъпни източници на информация, касаещи обстановката в И.. Инвокирани са доводи, че Председателят на ДАБ неправилно е анализирал данните от интервюто и е игнорирал факта, че причините да напусне страната си, са свързани с наличието на реална заплаха за живота и свободата му по религиозни причини, тъй като през 2017 г. е приел християнството. Според оспорваният, административният орган е направил погрешни изводи, като е отказал да кретирира бежанската му история, като не е отчетен факта, че М. Д. наистина е приел християнската религия, което е видно и от представеното свидетелство за свето кръщение. Поради това твърди, че по отношение

на него са налице предпоставките по чл. 8 ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на убежище. Твърди и допуснати съществени нарушения на административно производствените правила – чл. 35 от АПК, а именно, че не са изследвани и обсъдени съществени факти от изложената от него история. Според оспорващия, че за него са налице предпоставките за предоставяне на международна закрила, поради общоизвестното отношението към християните в И..

По време на проведеното по делото открито съдебно заседание, оспорващият се явява лично. Упълномощеният от него адвокат И. поддържа жалбата.

Ответникът по жалбата не се явява. Пълномощникът му юрисконсулт П. оспорва жалбата.

Участвалият в производството прокурор, дава заключение за неоснователност на жалбата.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19 състав, след като взе предвид наведените в жалбата доводи, становището на пълномощника на ответника и представителя на СГП и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира за установено, от фактическа страна, следното:

Между страните не се спори, че с молба вх. № УП-12863/19.12.2020 г. до Държавната агенция за бежанците М. Д., е поискал предоставяне на закрила.

Молбата е последваща по смисъла на § 1, т. 6 от ДР на ЗУБ. С влязло в сила решение № 17 355/12.12.2017 г., молбата на чужденеца за предоставяне на международна закрила е била отхвърлена.

Производството е образувано с регистрирането му с регистрационен лист № УП-12863/19.12.2020 г. и е проведено в Регистрационно-приемателен център – [населено място] по общия ред – чл. 72, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 70, ал. 2 от ЗУБ.

На 07.01.2020 г. с М. Д. е проведено интервю, резултатите, от което са обективирани в протокол УП-12863 от същата дата.

Оспорващият твърди, че е са налице нововъзникнали обстоятелства, свързани с направата на татуировки по ръцете му. На едната му ръка са татуирани обидни квалификации срещу Х., а на другата е изобразен И. Х.. Твърди, че ходил до израелското посолство и агенти от И. са го следели. По отношение на приемането на християнската религия Д. посочва, че се насочил към нея след разкази на негови приятели. Според него, той никога не е бил мюсюлманин, защото това не е истинската религия на И.. Ислямът проповядва насилие и нетърпимост към другите религии и всяко неуважение към него се наказва със смърт. Тази религия е наложена насилствено в страната. Бил е привлечен от християнството от това, че християните благодарят на бога за всичко, което им се дава. Решил е да се покръсти и го е направил с голям ритуал. Като християнин се чувствал по-спокоен. Всеки ден посещава църквата и отец Т. му помага да научи повече за християнството. По време на интервюто изрежда част от десетте божии заповеди. Погрешно описва други библейски сцени и догми.

Д. е представил свидетелство за свето кръщение № 168 от 01.09.2017 г. издадено от Т. Казакин, от енорийската църква „Света Неделя” в [населено място], видно от което същият е приел християнската вяра.

Видно от писмо № М - 419 от 23.01.2020 г. на Директора на Специализирана Дирекция „М” – ДАНС, Агенцията не възразява да бъде предоставена закрила на М. Д., в случай, че същият отговаря на условията по ЗУБ.

Преценявайки събраните в хода на административното производство доказателства,

Председателят на Държавната Агенция по бежанците при Министерския Съвет е намерил, че не са налице материално-правните предпоставки, предвидени в ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут, поради което е издал оспореното решение.

Като доказателства по делото е приета справки № МД-273/20.05.2020 г., № МД-511/17.09.2019 г. и № МД-475/02.09.2020 г. относно актуалното обществено-политическо състояние в И. и спазването на човешките права.

Административен Съд С. – град, I отделение, 19 състав, след преценка на събраните по делото доказателства по отделно и в съвкупност и съобразявайки доводите на страните, приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата: Жалбата е подадена чрез административния орган на 13.03.2017 г. /вх. № УП 9517/, т.е. в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. Съдът е сезиран от надлежна страна – участник в производството по издаване на индивидуалния административен акт, с който се засягат негови законни права и интереси и следователно е подлежащ на оспорване. Във връзка с изложеното, съдът счита, че жалбата е процесуално допустима и като такава следва да бъде разгледана.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

За да издаде оспореното решение, административният орган е приел, че М. Д. не е доказал наличието на предвидените в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, предпоставки, поради което е отхвърлил молбата му за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Според константната практика по подобни казуси молбите на гражданите на И. за предоставяне на закрила следва да бъдат разглеждани на индивидуален принцип. Като лица в потенциален риск се определят такива, свързани с опозиционни групи, представители на религиозни и етнически малцинства, които не изповядват исляма в шиитския му вариант, активисти за правата на човека, журналисти, направили публикации срещу режима и т.н.

В оспореното решение са обсъдени подробно изтъкнатите от М. Д. доводи, касаещи търсеното от него право на закрила. Съдът, в настоящият му състав не може да се съгласи напълно с аргументите на административния орган.

Оспорващият е представил свидетелство за свето кръщение, издадено от свещено служител на Българската Православна Църква в подкрепа на твърдението си, че той е приел християнската религия. Доколко неговите религиозни убеждения са осъзнати, истински и дълбоки, настоящият съдебен състав не може, и не е редно да преценява, като това обстоятелство не е от основно значение за решаване на спора. Всеки човек има право да избере своята религиозна принадлежност. Това право е гарантирано в чл. 2 от Закона за вероизповеданията, според който правото на вероизповедание е основно, абсолютно, субективно, лично и ненакърнимо. То включва правото на всеки свободно да формира религиозните си убеждения, както и да избира, променя и изповядва - съответно практикува - свободно своето вероизповедание, индивидуално или колективно, публично или частно, чрез богослужение, обучение, обреди и ритуали. По тази причина настоящият съдебен състав намира, че няма как да се съгласи с довода на ответника, че въпросът за религиозната принадлежност на търсещия закрила е решен с решението на Председателя на ДАБ, влязло в сила след потвърждаването им от АССГ и ВАС и че за оспорващия, въпреки представеното свидетелство за свето кръщение няма данни да е приели наистина християнството. Никой държавен орган или съд нямат нито компетентност, нито законно право, още по-малко в производство по предоставяне на международна закрила да решават дали

и доколко дадено лице изповядва дадена и религия, след като то самото твърди, че я изповядва. Както беше посочено правото на вероизповедание е лично и абсолютно, а неговото съдържание и дълбочина не могат да бъдат преценявани или подлагани на съмнение от други лица и държавни органи. Важно в случая е да се оцени, дали и доколко смяната на религията на ирански гражданин от исляма – официална религия в И. в християнство би могло да застраши животът му или да бъде основание той да бъде подложен на нечовешко или унизително отношение или наказание.

По силата на чл. 2, б. „г“ от Директива 2011/95/ЕС „бежанец“ означава гражданин на трета държава, който поради основателни опасения от преследване, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група се намира извън държавата, чийто гражданин е, и който не може или поради тези опасения не желае да се обърне за закрила към тази държава, или лице без гражданство, което, като се намира по горепосочените причини извън държавата на предишното си обичайно пребиваване, не може или поради такива опасения не желае да се завърне в нея.

В разглеждания казус е безспорно, че М. Д. се намира извън държавата си по произход и поради своята религия има опасения, че завръщайки се там ще бъде подложен на преследване. При положение, че представеното свидетелство за свето кръщение не бе оспорено по реда на чл. 193 от ГПК, съдът намира, че същото макар и частен свидетелстващ документ, има обвързваща доказателствена сила, досежно фактите и обстоятелствата, обективирани в него, т.е. следва да се приеме, че М. Д. е приел християнската религия, в православния ѝ вариант чрез кръщение.

Съдът намира, че следва при постановяването на решението си, следва да съобрази чл. 8, пар. 2 от Директива 2011/95/ЕС, според който при разглеждането на обстоятелството дали молителят има основателно опасение от преследване или дали е изложен на реална опасност от тежки посегателства, или дали има достъп до закрила срещу преследване или тежки посегателства в част от държавата на произход в съответствие с параграф 1, държавите-членки вземат под внимание в момента, в който се произнасят по молбата, общите условия в тази част на държавата и личните обстоятелства относно молителя в съответствие с член 4. За тази цел държавите-членки гарантират получаването на точна и актуална информация от съответните източници, като например върховния комисар за бежанците на Организацията на обединените нации и Европейската служба за подкрепа в областта на убежището. В тази връзка съдът издири общодостъпна информация за държавата на произход на търсещия закрила на интернет-страницата на ЕСПОУ – www.ecoi.net.

Видно от доклада на британското министерство на вътрешните работи /Н. О./, публикувана както на интернет-страницата на министерството, така и на www.ecoi.net, християните продължават да бъдат произволно арестувани и разпитвани поради техните дейности, свързани с вярата. Те продължават да бъдат третирани сурово, като някои от тях са изправени пред тежки физически и психически изтезания по време на периоди на задържане. Съдебната власт продължава да възприема легитимни християнски дейности (като среща в частни домове за молитвена среща и библейски проучвания или контакт с християни извън И.) като политически действия, които застрашават националната сигурност на И.. Ето защо на християните продължават да бъдат издавани дългогодишни присъди лишаване от свобода и/или телесно наказание. Църквите продължават да бъдат оказвани натиск да преустановят всички дейности на националния език на персите (фарси) или могат да бъдат закрити.

Имотите, принадлежащи на християни, продължават да се изземват и християните продължават да се сблъскват с дискриминация на работното място и в учебните заведения.

По нататък в доклада се казва, че са налице доказателства за продължаващо широко разпространено и целенасочено преследване на християните в И. при настоящия президент Р.. Най-тежко е положението на християни, които са сменили мюсюлманската си религия. Държавни служители следва да демонстрират вярност към Ислямска република И. и държавната религия, което е пречка за развитието на представители на етническите и религиозните малцинства.

В доклада се цитира и становище на Американската комисия за международна религиозна свобода, която отбелязва в своя годишен доклад, , че през изминалата година в И. е имало многобройни случаи, при които иранските власти нападали църковните служби, заплашвали членовете на църквата, арестували и затворили поклонници и църковните лидери, особено християни-евангелски. От 2010 г. властите произволно арестуват и задържат повече от 550 християни в цялата страна.

В друг общодостъпен източник, публикуван на интернет-адрес http://www.ecoi.net/local_link/337881/467785_en.html, представляващ писмо от 16.03.2017 г. на представители на организацията Н. Р. W. до представителите на Съвета за човешките права на страните-членки на ЕС, се посочва, че етническите представители на малцинствени групи, включително араби, бахаи, кюрди и азербайджански турци, християни протестант и други са изправени пред злоупотреби и ограничаване на техните права. Те стават обект на утвърдена дискриминация, която включва ограничения за достъпа им до образование, заетост, адекватно жилище, политически функции и упражняване на други културни, граждански и политически права.

В месечния доклад на Холандското министерство на външните работи от 30.03.2017 г., също публикуван на www.ecoi.net, се посочва, че християнинът Е. Ф. е осъден на пет години затвор за негова мисионерска дейност, като след излежаването и той трябва да прекара две години в изгнание в селото С. в отдалечена част на провинция С. и Б.. 32-годишният Ф. е бил преследван и осъден три пъти от 2010 г., за отричането му от исляма и приемането на християнството и за организиране на християнски религиозни срещи.

В приложената от административния орган справка № МД-475/02.09.2020 г. е посочено, че: „Християните, особено онези, които са се обърнали към тази религия от исляма, са дискриминирани и арестувани по причина за упражняване на своята новоприета вяра” (л. 106), „Въпреки, че по-голяма част от екзекуциите са за убийства, законът предвижда смъртно наказание в случаи на присъда заfisad fil-arz („корупция на земята, включително и вероотстъпничество и ерес).....”, както и за обиди срещу пророка, срещу паметта на имам Х. и срещу върховния лидер на Ислямската република” (л. 109).

В справка № МД-273/20.05.2020 г. се посочва, че „Вероотстъпничеството не кодифицирано като престъпление в Наказателния кодекс, но задържаните по това обвинение лица продължават да бъдат съдени като отстъпници, защото конституцията упълномощава прилагането на шерията към всички случаи, които законът не разглежда изрично” (л. 15).

В справка № МД-511/17.09.2019 г. се сочи, че „Християни, които са обърнати в тази религия от исляма, се считат за вероотстъпници – престъпно деяние в И..

Шериатското право не позволява обръщане от ислям в друга религия и не възможно човек да промени своята религиозна принадлежност в личната си документация” (л. 28). Цитиран е също международния секретариат на „А. интернейшънъл”, според който е трудно да се получи информация за потенциалните рискове, пред които може да се изправи лице при връщане в И., след като е сменило религията си в чужбина. Ако иранските информатори са събрали информация за такова лице, властите могат за го арестуват при връщането му в И. за разпит.

Цитираната информация, като от общодостъпни източници, така и от посочените справки, съдът намира за надеждна и обективна, още повече, че част от нея е предоставена от административния орган. Анализът ѝ мотивира съдът да приеме, че при завръщането си в страната по произход М. Д. ще бъде подложен на нечовешко или унизително отношение или наказание или преследване, заради приемането на християнската религия. На това място е необходимо отново да се подчертае, че дълбочината и силата на религиозните убеждения на дадено лице не подлежат на преценка от съд или друг държавен орган. В последващата молба за предоставяне на международна закрила Д. е заявил, че е православен християнин. Същият е получил свето кръщение и редовно посещава религиозните служби (факт, потвърден от него и при дадените пред съда обяснения). Незнанието или погрешното разбиране на някои от религиозните християнски ритуали или догми се дължат по-скоро на лошото владееие на българския език, а не на липса и на недостатъчна дълбочина на религиозното убеждение. Дори да се приеме, че е налице недостатъчна дълбочина в религиозните му убеждения, няма как да се вземе предвид, че иранските власти ще останат безучастни към факта, че М. Д. е посещавал в България християнска църква и е получил свето кръщение и в последствие заради тези обстоятелства е поискал международна закрила.

Изложеното мотивира съда да приеме, че връщайки се в страната си, оспорваният може да бъде подложен на непропорционално преследване и дори на нечовешко и унизително отношение и наказание, заради новата си религиозна принадлежност, както се посочва в цитираните по-горе справки. Това обстоятелство следва да бъде преценено, като предпоставка за предоставяне на статут на бежанец.

По отношение на татуировките, които Д. си е направил, е съвсем логично да се приеме, че по този начин, същият всячески се стреми да избегне връщането си в И.. Безспорно е, че те съдържат обидни квалификации за имам Х. и изобразяват ясно християнски символи (факт, констатиран от съда по време на заседанието). Макар, че сами по себе си татуировките да не могат да бъдат основание за предоставяне на международна закрила, защото са направени именно с такава цел, съществуването им не може да бъде пренебрегнато.

В една от цитираните по-горе справки е посочено, че иранското законодателство предвижда смъртно наказание в случаи на „опити срещу сигурността на държавата”, обида срещу високопоставени длъжностни лица”, „обиди срещу паметта на имам Х. и срещу върховния лидер на Ислямската Република” и т.н.

Безспорно е, че в Ислямска Република И. съществува смъртно наказание за

обида към религията или към личността на религиозни лидери.

В тази връзка, следва да се вземе предвид решение по **дело № 52589/2013 M.A. v. S.**, влязло в сила на **18.02.2015 г.**, по което Европейският съд по правата на човека е имал възможността да разгледа и да се произнесе по почти идентичен казус, като разглеждания.

В мотивите си ЕСПЧ посочва, че следва подхода, установен по делото С. срещу Италия, намирайки, че всяка страна по Конвенцията има задължение да прецени, дали връщането на незаконно пребиваващо лице на нейна територия в страната му по произход няма да доведе до нарушение на чл. 3.

В разглеждания казус е безспорно е, че ако жалбоподателят наистина може да бъде осъден на смърт заради обида към паметта на имам Х. и това би се разглеждало като нарушение на чл. 3 от Конвенцията. Цитираните справки относно актуалното обществено-политическо състояние в И., дават основание да се приеме, че кандидатът ще бъде изложен на нечовешко и унижително отнасяне и на риска да бъде екзекутиран. Основание за този извод дават и общоизвестни факти за наказателната система в И., където обидата срещу представители на държавната власт, на религията и на религиозните лидери се наказва със смърт.

Настоящият съдебен състав намира в контекста на изложеното, че дори при индичия за наличие на възможност от налагане на смъртно наказание, оспорваният не може да бъде върнат в страната си по произход. Това е така, защото чл. 3 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи, към която Република България се е присъединила като цивилизована европейска страна, защитава една от основните ценности на демократичното общество. Той забранява по абсолютен начин изтезанията или нечовешкото или унижително отношение или наказание и налага абсолютна забрана на всяко връщане на лице, изправено пред действителен риск от отнасяне, което ѝ противоречи. Съгласно тази норма, държавата носи отговорност, когато е извършено експулсиране, в случаите когато засегнатото лице ще е изложено на реален риск от изтезание или унижително отношение или наказание.

Това разбиране е развито от ЕСПЧ още в решението по дело № 14038/88 **S. v. the U. K.** Съдът посочва, че чл. 3 не предвижда изключения и не може да бъде дерогирани на основание чл. 15 по време на война или извънредно положение. Тази абсолютна забрана на изтезанията и на нечовешкото или унижително отнасяне или наказание показва, че чл. 3 е израз на една от основните ценности на демократичните общества, обединени в Съвета на Европа. Решението на една договаряща държава да върне в държавата му по произход лице, може да бъде осъдено там за извършено престъпление може да повдигне въпрос по чл. 3 и така да ангажира отговорността на държавата по Конвенцията, когато са били изложени сериозни основания да се смята, че ако това лице бъде върнато, то ще бъде изложено на действителен риск от изтезания или нечовешко или унижително отнасяне или смъртно наказание.

При неизпълнение на очертаните от ЕСПЧ задължения, Република България би рискувала да бъде осъдена за нарушение на Конвенцията, което основателно би накърнило авторитета ѝ на правова държава, спазваща върховенството както на националните си закони, така и на ратифицираните

от нея международните актове.

В контекста на изложеното съдът намира, че са налице и предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут, предвид реалната опасност на чужденеца да бъде наложено непропорционално смъртно наказание, заради обидите към паметта на имам Х..

По изложените съображения съдът намира, че жалбата, следва да бъде уважена, като делото се върне като преписка на Председателя на ДАБ за постановяване на ново решение, чрез което на оспорващия се предостави международна закрила.

При повторното си произнасяне, административният орган следва да прецени и възможностите за предоставяне на М. Д. на бежански статут или на хуманитарен статут съобразявайки събраните и обсъдени по-горе доказателства.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, пр. 2, във връзка с чл. 173, ал. 2 от АПК, **Административен Съд С. – град, I отделение, 19 състав,**

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на М. Д., гражданин на И. Решение № 1796/29.07.2020 г. на Председателя на Държавната Агенция за бежанците при МС.

ВРЪЩА делото като преписка за ново произнасяне, при спазването на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на настоящето решение.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния Административен Съд на Република България.